

e-issn: 2147-1185

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi

Journal of the Human and Social Science Researches

itobiad

Cilt/Volume: 9 - Sayı/Issue : 5

Ekim-Kasım-Aralık / October- November-December 2020

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi

Journal of the Human and Social Science Researches

itobiad

Cilt/Volume:9 Sayı/ Issue: 5

Ekim–Kasım–Aralık / October–November–December 2020

ISSN: 2147-1185

SAHİBİ / OWNER

Mustafa Süleyman ÖZCAN- itobiadmuhasebe@gmail.com
Eyüp-İstanbul

BAŞ EDİTÖR/ EDITOR IN CHIEF

Assoc. Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU -itobiad@itobiad.com
Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk-TURKEY

ALAN EDİTÖRLERİ/ FIELD EDITORS

- Prof. Dr. Serkan DİLEK** – serkan.dilek@gmail.com
Kastamonu University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Kastamonu-TURKEY
- Asist Prof. Dr. Ömer Faruk HABERGETİREN**- ofhabergetiren@hotmail.com
Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk-TURKEY
- Asist Prof. Dr. Mehmet HABERLİ** – mehmethaberli@gmail.com, Bilecik-TURKEY
Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Islamic Science
- Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM** – erhantecim@gmail.com
Necmettin Erbakan University, Faculty of Social Sciences And Humanities, Konya-TURKEY
- Asist Prof. Dr. Cennet GÖLOĞLU DEMİR** – gologlu.cennet@gmail.com, Balıkesir-TURKEY
Bandırma Onyedli Eylül University
- Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN** – sukrumaden@karabuk.edu.tr
Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk-TURKEY
- Dr. Can DOĞAN**- candogan@karabuk.edu.tr,
Karabuk University, Theology Faculty, Karabuk-TURKEY
- Assoc. Prof. Dr. Aşkın ÇELİK** - a_celik36@hotmail.com
Kafkas University State Conservatory

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

- Prof. Dr. Jose Ramos Pires MANSO**-pmanso@ubi.pt
Universidade De Beira,-PORTUGAL
- Prof. Dr. Jaime De Pablo VALENCIANO** -jdepablo@ual.es
University of Almeria-SPAIN
- Assoc. Prof. Dr. Saim KAYADİBİ** -saim@iiu.edu.my
International Islamic University Malaysia (IIUM)- MALAYSIA
- Prof. Dr. Jose Luis MIRALLO** – miralles@unex.es
University of Zaragoza-SPAIN
- Prof. Dr. Georgi MARINOV** –georgi.marinov@gmail.com
University of Economics Varna-BULGARIA
- Dr. Maciej MILCZANOWSKI** – macm@poczta.onet.pl
Rzeszow University-POLAND
- Dr. Muhammad Uhaib AS'AD**-uhaibm@yahoo.com
Islamic University of Kalimantan-INDONESIA
- Assoc. Prof. Dr. Tetiana KUSHNAREVA** – kushnareva_t@mail.ru
Vernadsky Federal University-RUSSIA
- Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN** – sukrumaden@karabuk.edu.tr
Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk-TURKEY
- Asist Prof. Dr. Tuğrul TEZCAN** – ttezcan@itobiad.com
Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk-TURKEY
- Dr. Macario G. GAYETA**-doc.aiyo@gmail.com
University of the East Caloocan, PHILIPPINES
- Dr. Nagmi AİMER**-najmimuftah@gmail.com
Higher Institute of Marine Sciences Techniques, Sabratha- LIBYA
- Assoc. Prof. Dr. Ihor HURAK**- ihorhurak@gmail.com
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk- UKRAINE
- Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk HABERGETİREN**- ofhabergetiren@hotmail.com
Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk-TURKEY
- Assist Prof. Dr. Yuliya BİLETSKA**- yuliyabiletska@karabuk.edu.tr
Karabuk University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Karabuk-TURKEY
- Asist Prof. Dr. Mehmet HABERLİ** – mehmethaberli@gmail.com
Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Islamic Science- Bilecik-TURKEY
- Dr. Maksym DOICHYK**- maksvdoc@ukr.net
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, UKRAINE
- Dr. Can DOĞAN**- candogan@karabuk.edu.tr, Karabuk-TURKEY
Karabuk University
- Asist Prof. Dr. Cennet GÖLOĞLU DEMİR** – gologlu.cennet@gmail.com, Balıkesir-TURKEY
Bandırma Onyedli Eylül University

Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM – erhantecim@gmail.com
Necmettin Erbakan University, Faculty of Social Sciences And Humanities, Konya-TURKEY
Prof. Dr. Serkan DİLEK – serkan.dilek@gmail.com
Kastamonu University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Kastamonu-TURKEY

İNGİLİZCE DİL EDİTÖRLERİ / ENGLISH LANGUAGE EDITORS

Uzman, Rukiye YEŞİLAY- profesyoneltercume@hotmail.com
Asist. Mustafa SUNA- mustafasuna@karabuk.edu.tr
Uzman, Cihat KIZILER- c.kiziler@outlook.com

HAKEM KURULU / REFEREE BOARD

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi [itobiad], en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır. / **Bu konuda genel bilgi için** www.itobiad.com **Journal of the Human and Social Science Researches [itobiad]** uses double-blind review fulfilled by at least two reviewers. Referee names are kept strictly confidential. **For detailed information, please click here:** www. itobiad.com

ADRES/ADDRESS

Eyüp-İSTANBUL

e-posta: itobiad@itobiad.com

DİZİNLENME BİLGİLERİ / ABSTRACTING AND INDEXING SERVICES

[itobiad] Tubitak-Ulakbim **TR Dizin**, Index Islamicus, EBSCO, Modern Language Association (MLA), IPISA, ULRICH'S (Proquest), J-Gate, DRJI, Index Copernicus, Academic Journal Database, Asos, SJournals, Academic Journals Database, Türk Eğitim İndeksi (TEİ). **For detailed information, please click here:** www. itobiad.com

 <p>“itobiad. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi yılda dört kez yayınlanan hakemli, akademik uluslararası bir dergidir. itobiad’da yayınlanan yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir. Yayın dili Türkçe olmakla beraber diğer dillerde de yazılar yayınlanmaktadır. Yayınlanan yazıların bütün yayın hakları itobiad’a ait olup, yayıncının izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz ve elektronik ortama taşınamaz. Yazıların yayınlanıp yayınlanmamasından yayın kurulu sorumludur.”</p>
 <p>“Itobiad. Journal of the Human and Social Sciences Researches is a peer-reviewed, international journal published four times a year. The scientific and legal responsibility of the articles published in itobiad belongs to the authors. Although the language of publication is Turkish, articles are published in other languages. All publication rights of the published articles belong to itobiad and cannot be printed, reproduced or transferred to the electronic media in whole or in part without the permission of the publisher. The editorial board is responsible for publishing the articles.”</p>

İçindekiler/Contents

3075/3085 Jenerik/Generic

Makaleler/Articles

3086/3103 Kübra KAKACAK & Ekrem MERİÇ & Ethem ESEN

Altın Fiyatlarının BIST100 Endeksi Üzerine Etkisinin VAR Modeli ile Analizi

Analysis of the Effect of Gold Prices on BIST100 Index with VAR Model

3104/3125 Engin BEKAR & Duygu MİLLİ

Konut Alımında Yaşam Kalitesi Faktörü: Fiyatlar Üzerinden Bir Değerlendirme

Life Quality Factor in Housing Purchase: An Evaluation over Prices in Turkey

3126/3147 Selma TURHAN SARIKÖSE

Bartın Rüştüye Mektebi

Bartın Rushdiya School

3148/3173 Mehmet YILMAZ & Bilal BAĞIŞ

Türkiye’de İslami Finansın Gelişimi ve Hukuki Yapısı

Islamic Finance’s Development and Legal Structure in Turkey

3174/3194 Derya SÖNMEZ & Hanife Gamze HASTÜRK

Türkiye’de Fen Eğitimi Alanında Doktora Düzeyinde Yapılan Tez Çalışmalarının Bibliyografik Analizi

Bibliographic Analysis of Doctoral Level Thesis Studies in Science Education Domain in Turkey

3195/3206 Osman ERCİYAS

Sübha-i Sıbyân’ın Kıbrıs Nüshalarında Dil ve Anlatım Özellikleri

Language and Expression Features in Cyprus Copies of Subha-i Sibyan

3207/3228 Elif Başak SARIOĞLU & Erkan TURAN

Sosyal Medyada Prime Time: Bireylerin Paylaşımları Üzerine Bir Analiz

Prime Time on Social Media: An Analysis on Individuals' Posts

- 3229/3243 | Serdar YILMAZ
Bölge ve Bölgesel Entegrasyon Bağlamında Orta Asya Devletleri'nin Birliği için Bir Model Önerisi
A Model Proposal for the Union of Central Asian States in the Context of Region and Regional Integration
- 3244/3263 | Musa BAYIR & Nida ABDİOĞLU
The Effect of Interest Rate Corridor on Turkish Financial Markets
Faiz Koridoru Uygulamasının Türkiye Finansal Piyasaları Üzerindeki Etkisi
- 3264/3278 | Reyhan CAFRI & Filiz SELCİ
Teknolojik Gelişmeler ve Kadın İstihdamı İlişkisi: AB Ülkeleri ve Türkiye Açısından Bir Değerlendirme
The Relationship Between Technological Developments and Female Employment: An Evaluation in Terms of EU Countries and Turkey
- 3279/3312 | Mehmet Saim AŞÇI
Emeğin Görsel, İşitsel ve Yazınsal Sanatlardaki Tezahürleri
Manifestations of Labor in Visual, Audio and Literary Arts
- 3313/3337 | Seda ERKEKLİ & Ercan YAVUZ
Nepotizm ve Örgütsel Sessizlik İlişkisi: Rekreasyon Faaliyeti Gösteren Konaklama İşletmelerinde Bir Araştırma
Relationship Between Nepotism And Organizational Silence: A Survey In Accommodation Facilities Operate Recreational
- 3338/3360 | Ömer ALKAN & Fatma Cansu YILMAZ & Hayri ABAR
Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddeti Etkileyen Faktörlerin Sıralı Probit Regresyon Modeliyle Belirlenmesi
The Determination of Factors Affecting Domestic Violence Against Women in Turkey Using Ordered Probit Regression Models
- 3361/3378 | İsa KAYA
Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Fiziksel ve İlişkisel Saldırganlıklarının Mizaç Özellikleriyle İlişkisinin İncelenmesi
Investigation of the Relationship of Physical and Relational Aggression of Preschool Children with Temperament Characteristics
- 3379/3396 | Hafijur RAHMAN
Akabe Anlaşması ve Medine Sözleşmesi'nin İslami Siyasal Düşüncede Siyasi Otoritenin Doğuşu Açısından Bir Değerlendirilmesi
An Evaluation of the Aqabah Pledges and the Charter of Medina to the Birth of Political Authority in Islamic Political Thought

- 3397/3409 Jericho D. ECIJA
Devlet Lisesi Öğretmenlerinin Mali Yönetim Uygulamaları, Yetenekleri ve Mali Durumları
Financial Management Practices, Capability and Financial Well-Being of Public High School Teachers
- 3410/3439 Tuğrul BAYAT & Ahmet UYAR
Otomobil Kullanıcılarının Tatminin Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi, Afyonkarahisar Örneği
Determination of the Factors Affecting the Car Users' Satisfaction, the Case of Afyonkarahisar
- 3440/3455 Zaur MAMMADOV & Nurlana MELIKLI
Ayrılıkçı Varlıklar-Sovyetler Birliği'nin Dağılmasının Ardından Güney Kafkasya'da Tanınmayan Cumhuriyetler (Tarih-Hukuki Analiz)
Separatist Entities-Unrecognized Republics in South Caucasus After Disintegration of Soviet Union (Historical-Legal Analysis)
- 3456/3478 Naseraddin ALIZADEH &
Iran Milliyetçi Tarihyazımının Gözeden Geçirilmesi ve Yeni Entelektüel Alanın Oluşumu
Revising Iranian Nationalist Historiography and Shaping a New Intellectual Field
- 3479/3499 Eylem EROĞLU DOĞAN & Recep EKİNCİ & Doğan DOĞAN
Fen Bilimleri Ders Kitapları ile İlgili Yapılan Çalışmaların İncelenmesi
Examination of Studies Conducted About Science Textbooks
- 3500/3519 Gülsüm HEKİMOĞLU
MasterChef'e Sosyolojik Bakış: Türkiye Örneği
Sociological Perspective towards MasterChef: The Case of Turkey
- 3520/3541 Hakan GÜLERCE & Cemil ŞAHİNÖZ
Göçmenlerin Din ve Vicdan Özgürlüğü: Avrupa Örneği
Freedom of Religion and Conscience of Immigrants: The European Example
- 3542/3567 Arif Selim EREN & Oğuz Emre BALKAR
Üretim Yönetim Sistemlerindeki Kritik Başarı Faktörlerinin Rekabete Etkisi: Metal Sektöründe Bir Araştırma
The Effect of Critical Success Factors in Manufacturing Execution Systems on Competition: A Research in Metal Sector

- 3568/3597 | Elif AYDIN & Gültekin ÇAĞIL
Bulanık Ahp ve Bulanık Hedef Yaklaşımı ile Hammadde Tedarikçisi Seçimi
Selection of Food Raw Material Suppliers Using Fuzzy Ahp and Fuzzy Goal Programming Approach
- 3598/3623 | Emel BAHAR & Özlem KÖROĞLU
İnsan Kaynakları Yetkinliklerinin Kurumların Örgüt İçi Etkileşimleri Üzerine Etkisinde Stratejik Değişim Becerilerinin Aracılık Rolü
The Mediating Role of Strategic Change Skills in the Effect of Human Resources Competencies on Organizational Interactions
- 3624/3650 | Muhammet YEŞİLYURT
Hıristiyanlığın "Imago Dei" Öğretisinin Transhümanizmle Uzlaştırılmasının İmkânı
The Possibility of Reconciliation of The Doctrine of "Imago Dei" of Christianity With Transhumanism
- 3651/3668 | Saadet KÖSRELİ
Türkiye’de Ses Eğitimi Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir İnceleme
A Survey on Graduate Level Dissertations Related to Vocal Training in Turkey
- 3669/3684 | Şennur DEMİR & Nadide KARAMEMİŞ
Patrick Ness’in Canavarın Çağrısı Eserinin Rizom Analizi
Rhizome Analysis in the Novel a Monster Calls by Patrick Ness
- 3685/3696 | Ozodbeg KARAMATOV & Gülzira ZHAXYGULOVA
Orta Asya ve Kazakistan Cumhuriyetlerinde Tarımsal Bütünleşme Temelinde Bölgesel Tarım Kümelenmesi Oluşturmak
Creating Regional Agro-Clusters as a Basis a Groindustrial Integration in The Republics of Central Asia And Kazakhstan
- 3697/3722 | M. Akif ARVAS & Haluk YERGİN & Kerem ÖZEN & Cemalettin LEVENT
Konut Talebinin Dinamikleri: Van İli Örneği, Türkiye
Dynamics of Housing Demand: The Case of Van Province, Turkey
- 3723/3731 | Müşviq Cabir BAYRAMOV CABİR
Azerbaycan Tarih Yazımında Selçuklu Devletinin Tarihi
The History of The Seljuk State in Azerbaijani Historiography

- 3732/3740 | Aynour BUNYADOVA
Comparative Phraseological Problems in Modern Linguistics
- 3741/3747 | Aysel Sehran MEHDİYEVA
Metaphorization of Space in Geometric Form
- 3748/3757 | Kamran KAZIMOV
N.S. Tikhonov' s Role in Russian-Azerbaijan Literary Relations
- 3758/3773 | Mustafa SARSU & Okan SARIGÖZ
Bireysel Sosyal Medya Kullanımının Psikolojik Semptomlar Üzerine Etkileri
The Effects of Individual Social Media Use on Psychological Symptoms
- 3774/3801 | Emine GENÇ
Üniversite Öğrencilerinin Değişime Direnç Düzeylerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarına Etkisi
The Effect of University Students' Resistance to Change on Attitudes Towards Distance Education
- 3802/3834 | Evrim ÇAĞLAYAN
Görsel Sanatlar Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamları: Safranbolu Örneği
Out-of-School Learning Environments in Visual Arts Education: Example of Safranbolu
- 3835/3852 | Yavuz Selim BAYBURTLU
Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının Türkçe Dersi Ünitelendirilmiş Yıllık Planlarına Yansımaları
Reflections of out-of-School Learning Environments on Unitized Turkish Lesson Annual Plans
- 3853/3873 | Aykut GÜNLÜ & Aslı UZ BAŞ
Genişletilmiş Benlik Kuramı Bağlamında Nomofobi
Nomophobia in the Context of Extended Self Theory
- 3874/3900 | Ferhat ÖZBAY & Bekir Sami OĞUZTÜRK & Aykut SEZGİN
Gelişmiş ve Gelişmekte Olan G20 Ülkelerinin İnovasyon Çıktılarını Etkileyen Faktörlerin Bilgi Üretim Fonksiyonu ile Analizi
Analysis of Factors Affecting Innovation Outputs of Developed and Developing G20 Countries Using the Knowledge Production Function

- 3901/3929 Ahmet Yağmur ERSOY & Metin SAYGILI & Semanur YALÇIN
Marco Polo Seyahatnamesinde Uluslararasılaşma Yaklaşımlarının İzini Sürmek
Tracing Internationalization Approaches in the Travels of Marco Polo
- 3930/3950 Hakan HOTUNLUOĞLU & M. Taylan YAVUZER
Dış Borç ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki: Türkiye (2000:Q1 -2019:Q3)
The Relation that between External Debt and Economic Growth: Turkey (2000:Q1-2019:Q3)
- 3951/3965 Kezban TALAK
Yönetim ve Organizasyon Bilimi Açısından Âşıkpaşazade Tarihinin İncelenmesi
An Examination of the History of Âşıkpaşazade in Terms of Management and Organization Science
- 3966/3987 Şadi Taha SÜNGÜ & Serkan DİLEK
Katılım Bankaları ile Konvansiyonel Bankaların İşleyişlerine Yönelik Müşteri Algı Farklılıklarının Analizi
The Analysis of Perception Differences Between Operations of Participation and Conventional Banks
- 3988/4015 Çetin POLAT & Kadir Özgür PEKER
Küreselleşme ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneğinde Bir Değerlendirme
Globalization and Economic Growth Relationship: An Evaluation the case of Turkey
- 4016/4042 Şenol ÖZTÜRK
Ahlak ve Sosyal Refah İlişkisi: Güney Afrika Örneği
Morality and Social Welfare Relationship: South African Case
- 4043-4058 Ayçin ÖNER
Klâsik Türk Müsîkisinde Ses Açma Egzersiz Teknikleri
Voice Exercise Techniques in Classical Turkish Music
- 4059-4087 Duygu ÇELİK & Gözde YÜKSEL
Müzik Eğitimi Kapsamında Yapılan Ölçek Geliştirme Çalışmalarının Çok Yönlü İncelenmesi
Versatile Analysis of Scale Development Studies Conducted With in the Scope of Music Education

- 4088-4120 | Meral DEVECİ & E. Seda KOÇ
Öğrenme Güçlüğü Konusunda Yayınlanmış Makalelerin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, WOS ve TR Dizin Örneği
A Comparative Analysis of Articles Published on Learning Difficulties, WOS and TR Dizin Example
- 4121-4153 | Mehmet Şükrü NAR
Siyasal Bir Ritüel Olarak Seçimler: Türkiye Örneği
Elections as a Political Ritual: The Case of Turkey
- 4154/4166 | Hasan BARDAKÇI & Aylin ERDOĞDU & Abdulkadir BARUT
G-7 ve E-7 Ülkelerinde Lojistik Performans, Ekonomik Büyüme ve Finansal Gelişme İlişkisi
Relationship between Logistics Performance, Economic Growth and Financial Development in G-7 and E-7 Countries
- 4167-4183 | Aitmammat KARIEV
Kırgız Halkının Nişanlılık ile İlgili Örf-Âdetlerinin İslam Hukuku Açısından Analizi (18-19.yy.)
An Analysis of Kyrgyz Traditional Betrothal in Terms of Islamic Law (18th-19th-cc.)
- 4184-4203 | Selim İNANÇLI & Özgür ALBAYRAK DEMİR
Kredi derecelendirme notlarının doğrudan yabancı sermaye yatırımları üzerindeki etkileri: ülke örnekleri
Effects of Credit Grades on Direct Foreign Capital Investments
- 4204/4221 | Aylin SALTÜRK & Cumhur GÜNGÖR
COVID-19 Döneminde Öğrencilerde Topluluk Hissi ve Çevrimiçi Uzaktan Eğitimin İncelenmesi
Community Feeling in Students During COVID-19: An Investigation on Online Distance Learning

itobiad

-
- 4222/4226 | Yayın Esasları/Writing and Publishing Policies
Publication Principles & Representation of Footnotes and Reference

Editör / Editor

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of the Human and Social Science Researches [itobiad] yayın hayatına başladığı ilk süreçten günümüze kadar uluslararası birçok platformda kendi adını hissettirmiş ve ilk günkü heyecanla bu azmini sürdürmeye devam eden bir dergidir. Siz akademisyenlere hizmet gayesi taşıyan bu dergi ilk günkü gibi yayın politikasından asla taviz vermeden başarılı bir şekilde 9. Yılını tamamlamıştır.

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Sosyal Bilimler alanında Ulusal ve Uluslararası bilinirliği olan birçok veritabanı, indeks ve kütüphanelerde yerini almış bir dergidir. Bu sahada hazırlanmış tüm bilimsel çalışmalara önem vermekte, hazırlanmış tüm bilimsel çalışmaları takdir etmekte ve tüm bilimsel çalışmaları titizlikle dikkate almaktadır. Dergide ilk günden bu güne 1232 çalışma yayınlanmış olup, 640 adet ise reddedilmiştir.

DergiPark Sisteminde yapılan (2016) yeni güncelleme sonrasında 31.12. 2020 tarihine kadar 2.573.913 kişi makale indirimi yapmıştır.

Tüm Akademisyenlere ilim ve huzurla dolu, sağlık ve afiyetle geçecek yeni bir yıl temenni ediyoruz.

Teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU

Editör